



KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

SAAMBINDER



Bijbelvertaling [p.7]

Gereformeerde Gemeente Scherpenisse

12/10/2017
jaargang 96

nr **02**

In 1861 ontstaat er in Scherpenisse een Ledeboeriaanse Gemeente, die bijeenkomt in een grote landbouwschuur aan de Achterweg. Zo'n tien jaar later verhuist men naar twee tot kerk verbouwde woningen aan de Stooftstraat, thans Schoolstraat. In 1928 wordt het aangrenzende pakhuis bij de kerk getrokken en krijgt het geheel een nieuwe voorgevel. In 1984 wordt er naast

het bestaande kerkgebouw een nieuwe kerk met 441 zitplaatsen gebouwd. Het oude kerkgebouw wordt hierna verbouwd tot consistorie en vergaderzaal. In 2008 wordt de kerkzaal verlengd, waarmee het aantal zitplaatsen op 679 komt. De gemeente, die momenteel vacant is, zingt nog steeds uit de berijming van Petrus Datheen. Het aantal leden en doopleden bedraagt 707.

Toch niet alleen

Alleen op een kamer, alleen in een huis, alleen, wat een kruis. In rouw en verdriet, dat valt niet mee.

*Ik ben wel ellendig en
nooddruftig, maar de
Heere denkt aan mij.
Psalm 40:18a*

Anderen tonen blijdschap en levensvreugde. Maar gaat u gebogen onder druk en kruis? Eenzaam en verschoven, ja, de ellende drukt mij neer. Arme mens. En toch: wat zou het groot zijn als dit uw deel mag zijn of worden wat we lezen in Job 23:10a: 'Doch Hij kent de weg die bij mij is'. Of zoals we lezen in Psalm 40:18a: 'Ik ben wel ellendig en nooddruftig, maar de Heere denkt aan mij'.

Ach, wanneer gaat het eigenlijk goed? Als de Heere van me afweet. Hoe donker ook Gods weg moog wezen, Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.

Daar was de dichter van Psalm 40 geen vreemdeling van gebleven. De Heere gaf blijk van Zijn zoete nabijheid. Echter, daar ging wel wat aan vooraf!

Onwederstandelijk

Voordat David mag getuigen dat de Heere aan hem denkt, zegt hij: 'Ik ben wel ellendig en nooddruftig!'

David spreekt hier niet over zijn ellende van het dagelijkse leven. Niet over een wereld vol van verdriet, smart en rouw. Maar over zijn grootste verdriet in dit leven. Dat was voor David zijn geestelijke ellende! Daarin was hij gebracht door de onwederstandelijke bediening van Gods Geest. Zie vers 13.

Waar gaat David nu onder gebukt? Onder de zielsvernederende overtuigingen van God de Heilige Geest. Die kwam hem te overtuigen van zijn ellende. Die kwam hem te ontdekken aan zijn 'niet thuis' zijn. Immers, ellende betekent: niet thuis zijn, balling zijn! David was nu met alles wat hij hier op aarde had, God kwijt! Dat maakte zijn ellende uit. De oorzaak daarvan ligt niet en nooit in God, maar ten diepste in hem zelf.

ds. G. Pater

Wij allen leven van nature zonder God. Wat is het toch nodig om daar achter gebracht te worden door Woord en Geest! Van nature maken wij ons druk over allerlei dingen. Maar zijn er onder de lezers die moeten zeggen: Al zit ik nu alleen in mijn kamer, in rouw gedompeld, of welk kruis ik dan ook draag, het ergste is dat ik God kwijt ben. En God kwijt is voor mij alles kwijt. Wat valt dan toch de glans van de wereld weg. Een buitenstaander, die nergens meer bij hoort. Een zwerver op aarde. De nood in de ziel stijgt op: Hoe zal het ooit nog goedkomen in mijn leven? Hoe zal ik ooit een God voor mijn ziel krijgen? Zij laten niet na, hand en oog op te heffen naar omhoog. Zonder de Heere kunnen zij niet leven en zonder Hem niet sterven.

David was daarbij 'nooddruftig'. Hij was ontdekt aan het allernoodzakelijkste. Hij miste in de weg die hij moest gaan Gods gunst en gemeenschap. De nabijheid des Heeren.

Zulke mensen zijn eenzaam! Dit is de smart van hun leven. O, dat heimwee naar God. Hun raadsels zijn: Met alles wat ik meemaak, weet de Heere nog van mij af? Ze roepen het uit: O, ik ben ellendig en nooddruftig! Hoe zal het ooit goed kunnen komen tussen God en mijn ziel. Zij weten niet meer hoe het moet. Zeker, David was een mens vol tekorten en gebreken. Ja, zelfs goed geschapen en diep gevallen. Daarom ook niet waard dat de Heere ooit Zijn gunst zou betonen. Zeker als de Heere naar recht zou handelen, was het voor hem een gedane zaak.

Lang verwacht

Maar gelukkig, David mag getuigen in het tweede vers: Ik heb de Heere lang verwacht; en Hij heeft Zich tot mij geneigd en mijn geroep gehoord. Och, wat kan het lang duren voordat de Heere een blijk geeft van Zijn gunst in het hart van zo iemand. Ze denken soms dat het nooit meer gebeuren zal. Zelfs hun gerechtigheden tellen niet meer mee. Wat een eenzaamheid. Maar toch!

De Heere zal niet achterblijven. Immers, het is Zijn Woord: Wie Mij aanroept in de

In dit nummer

4 Commentaar:
Boeken der leken

8 De taal der
bevinding [25]

20 Beslissing op
een beroep

- 2** Toch niet alleen
- 3** Onderwijs van vader Smytegelt [40]
- 5** Hellenbroek: Zaltbommel:
Ik heb een woord voor u [5]
- 6** Waar waart gij? [4]
- 7** Dat wil zeggen
- 9** Het voorbeeld van de reformatoren
in leer en leven
- 10** Jeugdtribiek
- 11** Boekennieuws
- 12** Kerknieuws
- 14** Berichten
- 15** Kerkdiensten



Onderwijs van vader Smytegelt [40]

nood, vindt Mijn gunst oneindig groot! Hij zal niet achterblijven, omdat de Heere van hen niet afkan en niet af wil. Dat werd waar in het leven van David.

We lezen: 'Maar de Heere denkt aan mij'. Wat een wonder van Gods eeuwig welbehagen. Dat de Heere naar deze ellendige en nooddriftige omziet. Dat kan nooit om David, maar alleen om Gods eeuwig vredesgedachten. De Heere heeft Zelf een weg uitgedacht, waardoor Hij die vredesgedachten op grond van recht wegschenken kan! Daartoe kwam Gods dierbare Zoon.

De Heere zal niet achterblijven. Immers, het is Zijn Woord: Wie mij aanroept in de nood, vindt Mijn gunst oneindig groot!

In deze Psalm lezen wij: 'Zie, Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God om Uw wil te doen; en Uw wet is in het midden mijns ingewands'. Hij is gekomen en afgedaald in de diepten, eenzaamheid en verlaten. Hij riep, zwaar veracht, gehoond en bespot van mensen, buiten de legerplaats aan het vervloekte hout: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?' Onpeilbare diepten, waarin Jezus Christus gewillig is afgedaald. O, lezer wat heeft het Hem gekost, om David te laten beleven en te doen uitroepen: Maar de Heere denkt aan mij! Dat wordt het grootste wonder voor de Kerk. Ik heb God de rug en de nek toegekeerd. Ik heb duizendmaal mezelf waard gemaakt dat de Heere aan mij voorbijgaat. Maar Hij heeft aan mij gedacht vanuit Zijn eeuwig verkiezend welbehagen in Christus. En dat Hij aan mij denkt? Enkel en alleen om de Middelaarsheerlijkheid en verdienste. Ja ook: Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude! Er blijft voor de Kerk daarom alleen over, toegepast door Gods lieve Geest: *Hij heeft gedacht aan Zijn genade!*



ds. B. Smytegelt
Uit: "Maandagse
Catechisatiën"

Over de Werkmeester des geloofs en van het geloof ter rechtvaardigmaking

Vr. Wat doet God de Heilige Geest aan de zondaar als Hij het geloof komt werken? (vervolg)

2e. Dan komt uit de mond van de zondaar: 'Ik ben verloren en wist niet dat de zonde zulk een schanddaad was. Wat ben ik een monster en een gruwel'. Jes. 1:6: 'Van de voetzool af tot het hoofd toe is er niets geheels aan hetzelfde, maar wonden en striemen en etterbuilen'.

3e. Wat niemand uit hun mond kon krijgen, komt er nu uit, want ze zeggen: 'Het moet genade zijn, zal enig mens zalig worden en ik heb geen gerechtigheid'.

4e. Zo iemand neemt de toevlucht tot de Heere Jezus. Hij vindt het niet in middelen noch in deugden, maar alleen in Jezus. Die is willig om te helpen en machtig. Hij is gekomen om de verlorenen terecht te brengen en Zijn gerechtigheid is genoeg om mij te helpen. Die zo zijn, wanhopen niet. Uw gestalte is om balsem, om de Medicijnmeester te hebben. Zo een zegt: 'Wees mijn Dokter, ga Gij over mijn ziel! 't Gaat zo 't gaat, ik weet geen Ander, noch wil een Ander. Gij kunt volkomen zalig maken. Laat mij geheiligd en gerechtvaardigd worden'.

Nu zegt de Heere Jezus: 'Het is u gegund, Ik ben voor de belasten'. Nu oefent ze geloof. In alle struikelingen geloven ze ook dat de gehoorzaamheid van Christus de hare is. Dan komt God de Heilige Geest en zegt: 'Gij hebt het recht gevat, zijt welgemoed'. En om zeker te gaan, zien al de anderen hoe zij nu zijn, of het hen wel berouwt dat ze het naar Hem gewend hebben.

Vr. Is het geloof altijd even sterk?

Antw. Neen, de ene tijd is het sterk en de andere tijd is het zwak. Dat zien wij in David. De ene keer week hij voor geen leeuw en geen beer en de andere keer zegt hij: 'Ik zal nog een der dagen omkomen door de hand van Saul'. Petrus was als een held en altijd de voorbarigste en de andere keer bezweek hij voor een dienstmaagd.

De ene tijd zijn ze sterk in de ene daad en zwak in de andere. Iemand kan groot zijn in kennis en klein in vertrouwen. Petrus was groot in het verstand en klein in het vertrouwen. De Kananese vrouw was groot in het vertrouwen en klein in het verstand. De Hebréeën waren, zegt Paulus, kinderen in het verstand. En in een ander hoofdstuk zegt hij dat ze de beroving hunner goederen hadden aangezien en dat zij sterk waren in het vertrouwen.

(wordt vervolgd)

Boeken der leken

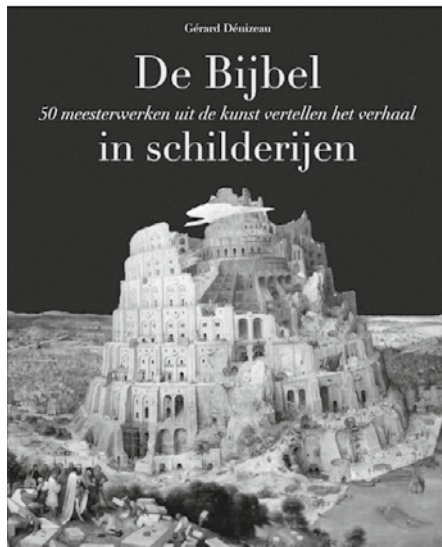
ds. G. Clements,
Gouda

Eeuwenlang hebben kunstenaars de roomse kerkruimte aangekleed met beelden en schilderijen. Zij dienden als boeken der leken.

De Franse historicus Gérard Dénizeau selecteerde vijftig befaamde schilderijen uit de lange traditie van Bijbelse schilderkunst voor zijn recent verschenen boek "De Bijbel in schilderijen" (Kampen, 2017). Bekende kunstwerken zijn onder meer Michelangelo's "Laatste oordeel" en Pieter Bruegels "Strijd van de aartsengel Michael". De schilderijen dienden om ongeletterde mensen te onderwijzen omdat zij de Bijbel zelf niet konden lezen. De auteur signaleert vandaag opnieuw onbekendheid met de Bijbelse boodschap, niet door ongeletterdheid maar door ongeïnteresseerdheid. Voor Bijbelse kunst is nog wel grote belangstelling. Toeristen nemen soms uren de tijd om een beroemd schilderij te passeren en er een glimp van op te vangen. De schrijver gebruikt deze culturele belangstelling om de Bijbelse boodschap voor het voetlicht te brengen. Een goede poging tot evangelisatie? Het brengt ons tot de vraag waarom Calvijn deze - boeken der leken - de kerk uit wilde hebben.

Calvijn over de kunst

Calvijn was geen tegenstander van de kunst. De mens heeft ook deze gaven van God gekregen. 'Beeldhouwkunst en schilderkunst zijn gaven van God, die God ons tot Zijn eer en tot ons welzijn gegeven heeft' (Inst. I.11.12). De Schepper Zelf is de grote Kunstenaar en Bouwmeester (Hebr. 11:10). De schepping is Zijn goddelijk kunstwerk. 'Men wordt van alle kanten door de onmetelijke kracht van zijn schittering overstelpt' (Inst. I.5.1). De Nederlandse Geloofsbelijdenis noemt de schepping een schoon boek van Gods



eeuwige kracht. Calvijn was niet tegen de menselijke kunst als gave van de Schepper, maar wel als het beeld de plaats van het Woord innam.

Het beeld

Calvijn vond dat de roomse kerkkunst het Woord van God verminkte. Er zijn maar twee 'afbeeldingen' in Gods huis waarop onze ogen gericht moeten zijn, namelijk de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. Beelden verduisteren de heerlijkheid van de onzienlijke God in de gelijkenis van een mens. Calvijns stellige conclusie luidt: Geen kunst in de kerk! Hij is hierin duidelijker dan Luther die zei: 'Als het geen zonde is om een beeld van Christus in het hart te hebben, waarom zou het dan zondig zijn een beeld van Christus in het oog te hebben?' Calvijn antwoordde hierop dat een onbekeerd mens zich altijd een verkeerd beeld van Christus maakt. Ons verduisterd hart

moet door het Woord onderwezen worden (Inst. I.11.13).

De Reformatie veroorzaakte met deze afwijzing van het beeld in de kerk een grote ommekeer van het zichtbare naar het hoorbare. In de eerste periode leidde dit in sommige plaatsen tot de beeldenstorm. De overheid van Zürich handelde verstandig en haalde deze kunst binnen veertien dagen uit de stadskerken weg.

De verbeelding

Het verzet tegen beelden heeft de gereformeerde eredienst door de eeuwen heen bepaald. De prediking van het Woord staat centraal in de samenkomst der gemeente. Het 'stomme' beeld maakt ons niet wijs tot zaligheid. Gods Geest paart Zich aan het Woord, niet aan een beeld. Daarmee is de 'verbeelding' in de eredienst overigens niet geheel verdwenen. In de verkondiging van het Woord worden geestelijke zaken soms voorgesteld door gelijkenis en typologie. Christus is de Steenrots. Hij is het manna dat uit de hemel is nedergedaald. Hij is de verhoogde slang, de goede Herder, en de blinkende Morgenster, enzovoort. In de gelijkenissen van de Zaligmaker wordt het Koninkrijk der hemelen vergeleken met een visnet, een parelkoopman, een mosterdzaad, enzovoort. Bunyan heeft Bijbelse beelden in zijn indrukwekkende Christen- en Christinnereis tot een allegorie bijeengebracht. Gods pelgrims gaan door een enge poort, passeren het kruis en verliezen hun pak, ontvangen een wapenrusting en moeten door de doodsrivier voordat zij aankomen in de hemelse stad. Beide boeken zijn door de eeuwen heen velen tot troost geweest.

Uit het gehoor

De Reformatie heeft echter op grond van de Schrift definitief afscheid genomen van het beeld als boek voor de leken. 'Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods' (Rom. 10:17). De Heidelbergse Catechismus sluit hierbij aan in Zondag 35: 'Wij moeten niet wijzer zijn dan God, Dewelke Zijn Christenen niet door stomme beelden, maar door de levende verkondiging Zijns Woords wil onderwezen hebben'. Wanneer de Heilige Geest het Woord zegent, wordt Gods heerlijkheid gezien en gaan wij ons eigen bedorven beeld waarnemen. Voor zulke armen van geest krijgt het boek van het Evangelie waarde, waarin Christus voor ogen wordt geschilderd naar de rijkdom van Zijn genade. Met als doel: 'Totdat Christus een gestalte in u krijg' (Gal. 4:19).

Abraham Hellenbroek [5]

Zaltbommel: *Ik heb een woord voor u*

Aan de dienstperiode in Zwijndrecht komt een einde vanwege het beroep dat Hellenbroek uit Zaltbommel krijgt. Zaltbommel, de stad met de bekende brug over de rivier de Waal waarover eens Nijhoff dichtte: 'Ik ging naar Bommel om de brug te zien'.



ds. W.A. Zondag,
Woerden

Vanaf de brug heb je een geweldig uitzicht op de imposante toren van de Maartenskerk, de kerk waar Hellenbroek op 19 mei 1694 intrede preekte. De intredepreek levert opnieuw verrassingen op. Want welke predikant zou het aandurven om als tekst te nemen Richteren 3:20b: 'Zo zeide Ehud: Ik heb Gods woord aan u. Toen stond hij op van den stoel'.

Het gaat hier om koning Eglon, de koning van de Moabieten, die door een gezantschap uit Israël wordt opgezocht om de jaarlijkse belasting te betalen. Na afloop van het bezoek keert de richter Ehud met een list terug en zegt tegen de koning dat hij een vertrouwelijk gesprek met hem alleen wil hebben. Als alle bedienden zijn weggestuurd, keert Ehud zich tot Eglon en spreekt bovenstaande woorden tot hem. Als de zwaarlijvige Eglon zich opricht, steekt Ehud hem dood. Ik zal de details die

de Schrift ons hiervan geeft achterwege laten...

Leugen om bestwil

De tekstkeuze geeft dus aanleiding tot gefronste wenkbrauwen. De aandachtspunten - Ehuds boodschap en Eglons eerbied - trekken ook echt - zoals bedoelde aandacht... Opmerkelijk is dat Hellenbroek eigenlijk positiever oordeelt over de heiden Eglon dan over Israëls richter Ehud. Want over de daad van Ehud kan hij niet positief zijn. Hoewel Ehud op Gods bevel en door de leiding van de Geest koning Eglon moet doden, treft hem toch het verwijt het Woord van God te misbruiken om Eglon te doden. De leugen die hiervoor wordt aangewend, is zondig, houdt Hellenbroek ons voor. 'Het is dan een leugen om bestwil, en nochtans zondig; een zwakheid die door het gevaar waarin hij was, in hem kwam opborrelen. Het is nog zondiger

omdat hij er het woord van de levende God toe misbruikt, en zo als met God en de Goddelijke zaken speelt'. Daarentegen prijst hij de eerbied die koning Eglon toont als Gods Woord tot hem wordt gebracht. Hij wijst erop dat Eglon een zeer vet man was en daarom alleen met grote moeite kon gaan staan 'en daarom benevens zijn hoge aanzienlijkheid, drong ook zijn zwaarwichtig lichaam hem tot neerzitten'. Hellenbroek houdt dan zijn hoorders voor: 'Maar echter ziet wat groots in deze koning. Hij stapt èn van aanzien èn gemak af, zo haast hij van Gods woord hoort reppen. Hij stond op van den stoel. Had hij met Job in het midden der as, met Jozef of Jeremía in een nare of modderige kuil gezeten, het was zo vreemd niet dat hij daarvan opstond, maar het is of des Heeren Geest(!) hierin wat groots, wat bijzonders zag en aantekende'.

Toepassing

De toepassing laat zich raden. De nieuwe predikant heeft een woord voor de gemeente van Zaltbommel. 'De Heere zendt mij tot u af om u te zeggen wat Zijn wil is'. Opnieuw refereert hij - zoals ook ons formulier voor de bevestiging van predikanten dat doet - aan het ambassadeurschap, een gezant van Godswege die komt met de boodschap 'laat u met God verzoenen'. 'Ziet daar mijn last geopend, en waartoe ik kom; ik heb Gods woord aan u. Maar zullen er nu onder u wel Eglons zijn, die op mijn komst ook zullen opstaan van hun stoel?' Nee, de mensen hoeven niet voor de predikant op te staan, maar wel voor het Woord dat hij brengt. Hij vervolgt: 'Ik zoek geen uiterlijke eerbewijzen, geen groetingen op de markten; ik verwacht van uw bescheidenheid ook bescheiden bejegeningen in het burgerlijke; maar nochtans voor het Woord van God daar eis ik dat gij voor op moet staan'.

Dat werkt hij als volgt uit. In de eerste plaats moeten de mensen opstaan 'in eerbied en met een diep ontzag voor de hoogheid van die God van Wien het voortkomt'. En dat betekent onder meer dat men moet buigen voor 'des Heeren Woord'. In de tweede plaats moet men opstaan 'in een vaardige gereedheid en bereidwilligheid om het Woord van God te komen horen. (...) Laat het u niet teveel moeite zijn, eens uit uw huizen, uit uw bezigheden uit te gaan en van uw stoelen eens op te staan, om het Woord van God dat ik aan u hebben zal, te komen horen'. Tot slot wordt de gemeente opgeroepen om 'daders van het Woord' te worden door - onderwerpelijk - op te staan. (wordt vervolgd)



Waar waart gij? [4]

Enkele gedachten rondom de oorsprong van het heelal

In het vorige artikel hebben we gewezen op de grote problemen die er zijn bij het laten samengaan van evolutie en schepping. Het gezag van de Bijbel en de betrouwbaarheid van het Godsbeeld staan ter discussie.

H.R. Keurhorst,
Veenendaal

In dit laatste artikel gaan we in op nog een derde thema: de verzoening door Christus als de tweede Adam.

De centrale boodschap van het Evangelie is de verzoening door de dood en opstanding van Christus. In het Nieuwe Testament wordt Christus de laatste Adam genoemd. In Romeinen 5 schrijft Paulus eerst over de val in Adam (Rom. 5:12): door één mens (in het Grieks staat nadrukkelijk het telwoord één) is de zonde in de wereld gekomen. Deze zonde heeft geleid tot de dood. Sindsdien delen alle mensen in de zonde en de dood.

Met een sterke tegenstelling wijst Paulus erop dat het werk van Christus boven dat van Adam uitstijgt: 'doch niet, gelijk de misdaad, alzo is ook de genadegift' (Rom. 5:15). Terwijl de schuld uit één zonde leidt tot de eeuwige ondergang, zo leidt de genadegift uit vele misdaden tot rechtvaardigmaking.

Ook elders wijst Paulus op deze parallel: 'De eerste mens Adam is geworden tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakenden Geest' (1 Kor. 15:45). Zoals alle mensen eens het beeld van de aardse Adam hebben gedragen, op gelijke wijze zullen allen die in Christus zijn het beeld van de hemelse Adam dragen (1 Kor. 15:48-49). Zoals in Christus alles geschapen is (Kol. 1:16), zo is de verzoening door Christus een herstel van alles (Kol. 1:20).

Radicale breuk

De hele structuur van het verbond staat ter discussie, wanneer

men de evolutie in de Bijbel inleest. Adam is dan niet meer de eerste mens, maar iemand die na miljoenen jaren van evolutie 'ineens' door God wordt geroepen tot beeld van God, terwijl er al enkele duizenden soortgenoten rondlopen. De zondeval van de mens wordt een verstoring in een voortgaand proces van verbetering. Het is echter een radicale breuk, waardoor een goede schepping geheel onder de vloek ligt (Rom. 8:18-23). Een mens leeft als schuldige balling buiten het paradijs en is niet een falende bouwer in het evolutieproces.

Paulus stelt de val in Adam op gelijke voet met de komst van Christus. Zonder een historische Adam als eerste mens - uit wie alle mensen afstammen en in wie alle mensen gevallen zijn - en een historische zondeval - waarbij de zonde en de dood als gevolg van elkaar in de wereld zijn gekomen - is het werk van Christus niet te verstaan. De rijkdom van de genade verschaalt en de zekerheid van de lichamelijke opstanding verbleekt. De lijn van de evolutie is op geen enkele manier te rijmen met deze grondlijn van de Schrift en is in strijd met de ernst en diepte van het verzoeningswerk van Christus.

Verwachting

Met de schepping heeft de eeuwige God de tijd geschapen. Wij mensen kunnen niet anders dan in die tijd denken. De orde die de Heere gegeven heeft in dag en nacht, in weken en in jaren, is bepalend voor alles wat wij zeggen en denken. Wat kunnen wij dan zeggen over Hem, Die 'in den beginne' alles geschapen heeft en Die in de eeuwigheid woont. Geen mens was erbij,

Bijbelvertaling



toen God alles schiep. Hij heeft het voor ons verhuld. Laten we dan ook eerbiedig luisteren naar wat de Heere wel zegt. Onze kennis is ten dele (1 Kor. 13:9). Laten we eerbiedig alle vragen voor Zijn voeten brengen, in het diepe besef dat de Auteur van de schepping ook de Auteur van het Woord van God is.

De vraag naar de wetenschap raakt aan het gezag van de Bijbel. Er zijn vragen vanuit de wetenschap, maar het gezag van de Bijbel ligt vast in Christus. Het inlezen van de evolutie in de Schrift stelt de kern van het christendom ter discussie. Kan ik de Heere werkelijk op Zijn Woord geloven? Is de Schepper de God, Die in Christus het verlorene zoekt? Is de genade in Christus even feitelijk als de zonde van en de dood door de val in Adam? Al duizenden jaren heeft de Kerk met een 'ja en amen' op deze vragen het Woord ontvangen en doorgegeven. Zullen we dat het laatste stukje van de reis niet doen? De tijd is kort... Het einde nadert... Er zullen er velen komen - zelfs in Gods naam - en er velen verleiden. Waak toch en bid!

Laat de vraag: 'Hoe zult gij rechtvaardig zijn voor God?' ons gehele leven bezetten. Het antwoord op die vraag duldt geen uitstel. Alleen de ware kennis van Christus heeft waarde voor de eeuwigheid. Het antwoord op alle andere vragen zal voor allen die Hem kennen in verwondering leiden tot een eeuwige lofzang: 'Gij, Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil zijn zij, en zijn zij geschapen' (Openb. 4:11).

(slot)



Voor goed begrip moeten we onderscheid maken tussen brontaal en doeltaal. De brontaal is de Schrift in de oorspronkelijke Bijbeltalen Hebreeuws en Grieks. De doeltaal is de vertaling daarvan in onze Nederlandse taal. Bij de discussie over de Bijbelvertaling(en) blijkt, dat de één meer waarde hecht aan de doeltaal: het moet toch vooral duidelijk zijn voor de Hollandse lezer van nu. Terwijl de ander - weliswaar dit laatste beslist niet veronachtzamd - allereerst hecht aan het respect voor de geïnspireerde brontekst. Ten diepste is dit een theologische keuze en geen taalkundige. Het feit dat 'al de Schrift van God is ingegeven' (2 Tim. 3:16) maakt dat we bij het maken van vertaalkeuzen tussen brontaal en doeltaal principieel voor het eerste moeten en willen kiezen. De brontaal van de Heilige Geest! Dat heeft niets te maken met nodeloze hang naar verouderde woorden. Maar het is hartelijke liefde voor Gods onfeilbare Woord in de brontaal, zoals daar in onze vertrouwde Statenvertaling mee wordt omgegaan. Daarom van harte: 'de meest zuivere vertaling in het Nederlands' als doeltaal. Al mag de verstaanbaarheid ervan ons natuurlijk een zorg blijven! Maar daarover misschien later nog eens wat meer.

In dit verband nu een citaat van Luther over het vertalen van Gods Woord, waarin het schijnt dat hij slechts oog heeft voor de doeltaal: '...je moet erop letten hoe de moeder thuis spreekt en de kinderen op straat, de gewone man op de markt, en zó de Schrift vertolken...' (blz. 637*). Helaas beperkte men zich onlangs in een wetenschappelijk theologisch tijdschrift tot dit ene citaat en concludeerde dan: 'qua intentie ligt de Bijbel in Gewone Taal, die nu beschikbaar is, dichter bij de bedoelingen van Luther dan de poging om krampachtig vast te houden aan het Nederlands van vier eeuwen geleden. Wie weet kan een hernieuwde bestudering van de reformatoren bewerken, dat we op dit punt over onze eigen schaduw durven heen te stappen.' Dit indirecte verwijt aan ons adres liegt er niet om...

Maar op pagina 640 lees ik bij Luther vervolgens: 'Maar ik heb me echter niet al te vrij van de letterlijke tekst verwijderd, maar ben met mijn helpers zorgvuldig te werk gegaan... Ik heb liever de Duitse taal afbreuk gedaan dan van het Woord af te wijken. Ach, niet iedereen kan de Bijbel vertalen... Er is voor nodig: een zuiver, vroom, getrouw, vlijtig, Godvrezend, christelijk, geleerd, ervaren, geoefend hart. Daarom ben ik van mening, dat geen valse christen en dwaalgeest trouw de Bijbel kunnen vertalen...! Hieruit mag toch eerlijk de conclusie getrokken worden dat Luther wel degelijk met groot respect omgaat met de brontaal. Al zal het waar zijn, dat hij vrijer vertaalde dan onze statenvertalers, we moeten hem niet met dit ene - hardnekkig steeds weer geïsoleerde - citaat iets laten zeggen wat hij beslist niet bedoelt. Dit is toch niet zorgvuldig omgaan met de bronnen? Om maar te zwijgen over het feit of dit wetenschappelijk is. Dit selectief citeren heeft al wat ellende in de kerk veroorzaakt. Dus inderdaad, heel graag een 'hernieuwde bestudering van de reformatoren!' En het werk van de GBS zal onze hartelijke steun houden of krijgen. Hopelijk nog breder dan nu het geval is.

Want de eerlijke conclusie uit de gehéle 'Sendbrief vom Dolmetschen' kan niet anders zijn dan dat we wel degelijk fundamenteel in de lijn van de Reformatie staan bij de grote waardering voor onze Statenvertaling. Dat moge zo blijven!

v. A.

* *U kunt het nalezen in het oorspronkelijke: Luthers Werke, Schriften Teil 3, 30. Band, Verlag Hermann Böhlhaus Nachfolger Weimar, 2005, Seite 627 - 646: Sendbrief vom Dolmetschen (1530).*

De taal der bevinding [25]

Vol is vol

De bekende oudvader Alexander Comrie (1706-1774) heeft veel geschreven over het geloof. Onder ons worden zijn boeken nog steeds gelezen. We denken in het bijzonder aan "Het ABC des geloofs" en "De eigenschappen des geloofs".

ds. J. Schipper,
Leerdam

Steeds kun je bij Comrie tegenkomen het onderscheid tussen het bezit van het geloof (de habitus) en de beoefening van het geloof (de actus). Het is een groot voorrecht wanneer ons het ware geloof geschonken wordt. Dat gebeurt in de levendmaking door het onwederstandelijke werk van Gods Geest. Het is echter wel van groot belang dat dat geschonken geloof *werkzaam* is. Het geloofsvermogen zal steeds weer moeten leiden tot de daad van het geloof. Immers, wanneer het geloof niets zou doen, niet tot geloven zou komen, zou het maar een dood geloof zijn. Als het goed is, kan Gods kind dan ook niet buiten de dadelijke bediening van de Geest. Als het de Heere behaagt door Zijn Geest in te werken op het door Hem geschonken geloof, zal het geloof in beoefening zijn. En dan zal het zich richten op het Voorwerp des geloofs, namelijk Jezus Christus. Derhalve zullen Gods kinderen de eenvoudige bede van de dichter van Psalm 119 niet te boven komen: 'Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest!'

Vingerhoed of emmer

Als nu het geloof in beoefening is en

er mag gemeenschap zijn met God in Christus door het werk van de Geest, zal er op dat moment in de gelovige geen twijfel zijn. Dan is het hart zalig vol. Geldt dat alleen voor de meer bevestigde christen? Zeker niet. Het geldt ook degene die nog maar pas op de weg des geloofs geplaatst is. Ze mogen in de geloofsoefening beiden ervaren een volheid van genade. Men zei vroeger dan wel: of nu een vingerhoed vol zit of een emmer, *vol is vol*. Dat geldt een zwakkere en een sterkere gelovige. De bloedvloeiende vrouw kwam vrezende en bevende tot Jezus en viel voor Hem neder en zei Hem al de waarheid. Ze vreesde vanwege Zijn rechtvaardigheid en zij beefde vanwege Zijn heiligheid. Maar wat kreeg ze te horen? 'Dochter, uw geloof heeft u behouden'. Het was oprecht. Het was waarheid in het binnenste. Wat zal haar hart vol geweest zijn! Paulus mogen we wel op goede gronden een geoefend kind van God noemen. Hij mag het, vol zijnde van de Geest, uitroepen: 'Wij dan gerechtvaardigd zijnde uit het geloof, hebben vrede bij God door onzen Heere Jezus Christus' (Rom. 5:1). Maar ook een Paulus kan in zichzelf niets vast-

houden. Dan moet hij het in de stand van het leven later weer bekennen: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods' (Rom. 7:24). Zo kan de bekommerde bij ogenblikken jaloers zijn op de bevestigde, maar kan het ook weleens gebeuren dat de bevestigde jaloers is op het leven van de bekommerde.

Myseras

In het voor ons nog steeds van belang zijnde werk "Der vromen ondervinding" van Lambertus Myseras (1676-1740) komen we ook passages tegen waarin Myseras - geen theoloog, geen predikant, maar gewoon lid van de gemeente te Middelburg - wijst op de verschillen en de overeenkomsten tussen een 'zwakke kleingelovige' en een 'allersterkst vertrouwende verzekerde'. Hij schrijft dan onder andere: 'Zowel de duistere, zwakke kleingelovigen zullen door het geloof van op God en op Christus te zien en toevlucht te nemen, binnenkomen, als de vertrouwenden door het geloof van vertrouwen. De Heere heeft Zich door Zijn belofte verbonden aan de duistere toevluchtneemenden, maar zij kunnen met die troost en blijdschap niet leven, zolang zij niet tot steun en vertrouwen komen. Welaan dan, zwakke, kleingelovige, duistere zielen, dat is uitnemend tot uw troost, moedgeving en raadgeving, om te staan naar meerdere mate des geloofs, om ook nog eens getroost en met blijdschap te leven en te bidden: Heere, ik geloof, kom toch mijn ongeloof en zwak geloof te hulp!'

Maar als de Heere overkomt met Zijn lieve en onmisbare Geest, geldt het zowel voor de zwakke als voor de gevorderde: *vol is vol!*

Vol van de Geest

Op de Pinksterdag waren er die de spot dreven met degenen die vervuld waren met de Geest: 'Zij zijn vol zoeten wijn' (Hand. 2:13). Wat een onderscheid: vol van de wijn of vol van de Geest! In God is een onmetelijke volheid. En uit de volheid van Christus ontvangt Gods volk genade voor genade. De Geest maakt plaats, maar de Geest vervult ook. Hij geve het te ervaren: 'Een volle beek van wellust maakt hier elk in liefde dronken!'



Het voorbeeld van de reformatoren in leer en leven

Zomerconferentie werkgroep studerenden

'De Reformatie geeft ons het voorbeeld van doorleefde vroomheid, een leven uit soevereine genade, verdiend door Christus, geschonken door de Heilige Geest, aangenomen door het geloof. Een ware vrome is een pelgrim, verwonderd en dankbaar. Hij draagt het stempel van de liefde tot God en de naaste. Intussen studeert en werkt hij gewoon. Aan zulke leesbare brieven heeft onze tijd behoefte'.



Petra Hooglander-Bijvank, Gouda

Ds. J.M.D. de Heer verrast de aanwezige studenten vrijdagavond 22 september door te beginnen met de conclusie van zijn lezing¹, om er zeker van te zijn dat die zal landen. Het thema van de zomerconferentie van de werkgroep voor studerenden is "Reformatie in leer en leven". Ds. De Heer belicht een aantal thema's uit de Reformatie die nog uiterst actueel blijken en veel gespreksstof in de zaal opleveren.

Gezag

Het eerste punt is de erkenning van het gezag van Gods Woord, zichtbaar in de energie waarmee Luther de Bijbel vertaalde en de zorgvuldigheid waarmee Calvijn hem uitlegde. Ds. De Heer: 'Lees de Bijbel in alle rust en gestructureerd. Wantrouw je gevoel en zoek, bijvoorbeeld met behulp van de verwijsteksten bij de kanttekenin-

gen, hoe de Schrift zichzelf uitlegt. Steun niet op je verstand, maar buig eerbiedig voor het spreken van God'. Na de pauze geeft de spreker een concreet advies: 'Leer Bijbelteksten uit je hoofd, bijvoorbeeld Romeinen 8:1-30. In discussies is het heel goed om te kunnen zeggen: 'Zo zegt de Heere...' en de Bijbel niet als tijden cultuurbepaald te beschouwen, maar boven de moderne omverwerping van de scheppingsordering te stellen'.

Zonde

De Reformatie plaatste tegenover de roomse optimistische mensvisie de totale verdorvenheid van de mens: de mens kan en wil niet eens geloven, maar is afhankelijk van genade. Dit gaat eveneens in tegen het moderne, positieve mensbeeld, binnen en buiten de kerken. Oppervlakkig spreken over zonde leidt

tot oppervlakkig spreken over Christus en Zijn genade.

Gerechtigheid en heiligheid

Luther dacht dat hij aan Gods gerechtigheid moest voldoen, maar mocht ontdekken dat God alleen in Christus gerechtigheid schénkt. Het blijft actueel om te benadrukken dat de gerechtigheid van de mens niet voor God kan bestaan, dat geloof geen daad van de mens of een samenwerking is, maar een gave van de opgestane Christus (aldus Calvijn).

Luther bleef zijn leven lang bedelaar, tegelijk rechtvaardig en zondaar. Dit betekent dat er op aarde geen volmaaktheid kan zijn, zoals tegenwoordig gezocht wordt. Hoewel de mens Gods concrete geboden moet houden uit dankbaarheid, blijft heiligmaking genade, niet te verwarren met een actieve inzet voor God, de kerk en de naaste.

Persoonlijk

Op zaterdagmorgen trekt ds. G.W.S. Mulder de lijn van de Reformatie verder door in de geschiedenis: van Wittenberg in 1517 via Genève en Heidelberg naar Dordrecht in 1618. Een eeuw na de Reformatie lag er in de Nederlanden een hecht fundament onder de gereformeerde kerk, maar de praktijk bleef achter. De beweging binnen de Nederlandse gereformeerde kerk in de zeventiende en achttiende eeuw die, in reactie op de verflauwing van (of een gebrek aan) levend geloof de persoonlijke geloofsbeleving en godsvrucht centraal stelde en van hieruit inhoudelijke en procedurele reformatieprogramma's opstelde, wordt de Nadere Reformatie genoemd.

Heiligen

Omdat deze accenten in onze gemeenten nog steeds gelegd worden, stellen historici de vraag of de Nadere Reformatie echt bestaan heeft of dat dit een projectie achteraf is.

Ds. Mulder bespreekt een aantal personen die zich daadwerkelijk onderscheidden door het centraal stellen van persoonlijke beleving en godsvrucht. Willem Teellinck wilde het leven heiligen, Theodorus à Brakel het persoonlijke geestelijke leven, Voetius de wetenschap, Hoornbeeck de prediking, Smytegelt de ziel, Van der Groe de tijd en Comrie de leer.

Ds. Mulder wil de studenten graag enthousiasmeren om zich verder in deze stof te verdiepen. Ook diegenen voor wie geschiedenis niet het favoriete schoolvak was.

¹ *Reformatorsch Dagblad*, vrijdag 29 september 2017





Vallend blad

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

Wat kun je genieten van een heerlijke boswandeling in de herfstvakantie. Zeker als op een herfstdag de stralen van de zon op de verkleurende bladeren schijnen. Wat kan het bos mooi zijn. Dan lijkt het bos wel van goud. Prachtig!

De Heere heeft na de zondvloed tegen Noach gezegd dat dag en nacht, koude en hitte en zomer en winter elkaar zullen afwisselen. Dit geldt natuurlijk ook voor de andere seizoenen, lente en herfst. De herfst is inmiddels begonnen. Ook dit seizoen heeft ons iets te zeggen.

Misschien vraag je: wat kan ik van de herfst leren? Wel, het kenmerk van de

herfst is dat aan alle bomen de bladeren verkleuren. De prachtige bloei is voorbij. De boom neemt geen vocht meer op. Uiteindelijk laten ze hun bladeren vallen. Het lijkt wel alsof de boom doodgaat. De Bijbel vergelijkt het leven van ons mensen bij een vallend blad. Je kunt het lezen bij de profeet Jesaja. In hoofdstuk 64:6 staat: 'Wij allen vallen af als een blad'. Dat is ons leven. Heel vergankelijk. Het leven 'bloeit', zit vol in blad. Maar na een korte bloeiperiode van 12 of 13 jaar of een langere bloeiperiode van 75 of 80 jaar verwelkt het blad en het valt af. Onherroepelijk.

Maar de Bijbel spreekt ook over bomen waarvan het blad niet afvalt. Dat zijn geen bomen die hun wortels in de grond van deze aarde hebben zitten, maar dat zijn

bomen die geplant zijn aan waterstromen, geplant in de goede aarde van Gods Woord. Dat zijn Gods kinderen van wie hun leven vrucht draagt en welks blad niet afvalt (Ps. 1:3).

Wat is het van levensbelang dat jouw boom in deze grond geplant staat.



*een trouwe
dienstknecht van God*

MAARTEN LUTHER

vervolgverhaal

40

H. van Dam

Tegen elf uur komt de paardenstoet aan bij een berg, die begroeid is met dichte bossen. Boven op de berg staat een groot kasteel. Het is kasteel De Wartburg.

De brug is al neergelaten en de mannen verdwijnen met Luther achter de zware poort. De brug wordt direct weer opgehaald.

Luther is een gevangene van... zijn vrienden! Het kasteel is geen kasteel van rovers, maar van de keurvorst Frederik, zijn beschermer! Hier moesten de knechten van de vorst Luther heenbrengen. Hier, in deze burcht, zal hij veilig zijn, want niemand weet dat hij hier is. Zo

waakt God over Zijn knecht. En ook over Zijn werk.

Het verhaal van de ontvoering van Luther gaat als een lopend vuurtje door Duitsland. Overal brengt het schrik en verdriet. Men kan niet anders denken dan dat Luther nu voorgoed verdwenen zal zijn. Want van die woeste vijanden, die hem meegesleurd hebben, kun je niet veel goeds verwachten... Zijn vrienden zijn echt bang dat hij vermoord is. Een goede vriend van Luther schrijft in zijn dagboek: 'Ik weet niet of hij nog leeft of al vermoord is, maar in ieder geval heeft hij geleden voor de Christelijke waarheid. O God', schrijft hij, 'als Luther dood is, wie zal ons dan het Evangelie uitleggen?'

De Roomse vijanden juichen. Nu is het gedaan met de Hervorming, met die ketterijen!

Het leven van Luther is plotseling heel anders geworden. Zijn monnikspij moet hij uittrekken. Hij loopt nu in ridderkleding rond. De eerste tijd mag hij nog niet naar buiten. Hij moet in het kasteel blijven, totdat zijn baard gegroeid is. Een echte ridder heeft toch een baard?

Hij heet nu Jonker George. Als een echte edelman heeft hij een gouden keten om zijn hals en een zwaard aan zijn heup. De heer van het kasteel, de slotvoogd, verzorgt Luther zelf. Hij brengt hem zelf het eten.

Boekennieuws



"Toch gered",
J.W. van den Berg,
uitg. Gebr. Koster
Barneveld, 232
blz.; € 12,95 (excl.
verzendkosten).

Toch gered

De macht van de duisternis is groot, groter dan wij denken. Deze macht is ook vlakbij, zo vlakbij dat we er zomaar in verstrikt kunnen raken. Een voorbeeld hiervan is beschreven in "Toch gered". Het is een leerzaam boek. Door het te lezen, wordt duidelijk waar we op moeten letten om niet in verkeerde handen terecht te komen. Het is ook een bemoedigend boek. Duidelijk komt naar voren dat God machtig is om te redden. Ook blijkt de verborgen kracht van het dienen van de Heere en de vrede die dat geeft.

Het begint allemaal onschuldig. Twee mannen maken reclame voor de kermis. Henk van Wingerden, die in de derde klas van het voortgezet onderwijs zit, ziet dat. Zijn nieuwsgierigheid wordt gewekt. Tijdens wat vrije uren gaat hij op de kermis een kijkje nemen. Hij laat zich de toekomst voorspellen: een man met een smal gezicht en zwart haar zal zijn hele leven gaan beheersen. Dat de man hem in zijn macht heeft, blijkt wel als hij de zomervakantie erna in Zwitserland is. Uiteindelijk komt Henk in de satanskerk terecht. Het is werkelijk een wonder dat hij uit deze duistere macht wordt bevrijd.

Ik vat het indringende verhaal verder niet samen. Neem en lees! De leefwereld van Henks leeftijdgenoten is nu anders dan toen, zoals aan de binnenkant van de cover terecht wordt opgemerkt.

Dat kan maken dat onze jongeren in het begin wat meer hun best moeten doen om goed in het verhaal te komen. Maar het is de moeite waard. Juist omdat het verhaal gebaseerd is op echte gebeurtenissen, heeft het nog altijd zeggingskracht.

Dit boek is (opnieuw) uitgegeven in samenwerking tussen uitgeverij Gebr. Koster en de bouwcommissie van de Gereformeerde Gemeente Berkenwoude. Het kan worden aangeschaft via de boekhandel of via gemeentebreedbouwen@gergem.berkenwoude.nl. Een deel van de opbrengst komt ten goede aan het bouwfonds van deze gemeente, die het besluit heeft genomen om een nieuwe kerk te bouwen. Dat is nog een extra reden om dit boek van harte aan te bevelen!

ds. G.W.S. Mulder, Zoetermeer



"Oorspronkelijk,
Overwegingen
bij schepping en
evolutie", dr. M.
J. Paul, uitg. De
Banier, Apeldoorn;
525 pag., € 24,95.

Oorspronkelijk, Overwegingen bij schepping en evolutie

Er is in reformatorisch Nederland weer een debat losgebarsten over de evolutietheorie. Deze theorie wil verklaren hoe het leven zich op aarde heeft ontwikkeld. Belangrijk daarbij zijn een hele oude aarde, gemeenschappelijke afstamming van mens en dier en natuurlijke selectie. Sommige mensen denken dat je de Bijbelse boodschap met deze theorie kunt verenigen. (Macro)evolutie zou niet in strijd zijn met de boodschap van de schepping. Er wordt wel gesproken over theïstisch evolutionisme, een theorie waarbij de evolutie door God wordt gestuurd. In Amerika is hierover al enige tijd een hele discussie gaande. Het is dus nu overgewaaid naar reformatorisch Nederland.

Dr. M.J. Paul behandelt in zijn boek "Oorspronkelijk, Overwegingen bij schepping en evolutie" allerlei vragen die hier van belang zijn. Hij gaat bijvoorbeeld in op de vraag hoe de kerk der eeuwen met deze vragen is omgegaan. Mannen als Augustinus dachten dat de aarde hooguit 6000 jaar oud was. Het is dus bepaald nieuw om uit te gaan van een hele oude aarde.

Er is nog veel meer in dit boek te vinden. Stap voor stap en met een belezendheid die bewondering afdwingt, worden de dingen op een rij gezet. Vanuit de Bijbel en de kerkgeschiedenis wordt duidelijk dat evolutie en de Bijbel niet met elkaar zijn te verenigen. Het zou goed zijn als iedereen die daar de gelegenheid voor heeft,

dit boek zou lezen. Vooral de hoofdstukken 6 (hoe lezen we Genesis 1-3), 7 (hoe komt de schepping aan de orde in de overige delen van het Oude Testament) en 10 (de schepping in het Nieuwe Testament) zijn heel belangrijk. Rustig en weloverwogen wordt met de hand op de Schrift uitgelegd dat God deze aarde heeft geschapen en dat de evolutietheorie op gespannen voet staat met de boodschap van de Bijbel. Er zijn heel veel vreemde redeneringen nodig om Bijbel en evolutie met elkaar te verzoenen. Onlangs typeerde iemand dit niet onaardig met het woord 'capriolen'. Het boek van dr. Paul is zeer grondig. In dit boek gaat de Bijbel open en kunnen we lezen hoe God alles heeft gemaakt. Eigenlijk is het jammer dat ik met slechts deze paar woorden dit voortreffelijke en precies op tijd verschenen boek mag aanbevelen. Het zij zo.

ds. W. Visscher, Amersfoort

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Doetinchem, ds. D.W. Tuinier te Waarde;
Te Dordrecht,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
Te Goes, ds. A. Schot te Nunspeet;
Te Nieuw-Beijerland,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Te Rotterdam-Zuidwijk,
ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS).

Bedankt:

Voor Den Haag-Scheveningen,
ds. J. van Rijswijk te Aalburg;
Voor Grand Rapids-Covell Avenue (Michigan, VS), ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Voor 's-Gravenzande,
ds. G. Clements te Gouda;
Voor Kapelle-Biezeling,
ds. J. van Rijswijk te Aalburg;
Voor Rotterdam-IJsselmonde,
ds. C. Sonneveld te Krabbendijke;
Voor Terneuzen,
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;
Voor Terwolde-De Vecht,
ds. C. Sonneveld te Krabbendijke;
Voor Waardenburg,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord.

UIT DE PASTORIE

Van verschillende kanten uit de gemeente werd in de laatste weken gevraagd hoe het momenteel met mijn gezondheid gaat. Uw meeleven stel ik zeer op prijs. Daarom wil ik u kort informeren over de huidige stand van zaken.

Vandaag (19 september) heb ik samen met mijn vrouw weer een bezoek gebracht aan de hematoloog in het IJssellandziekenhuis, bij wie ik sinds afgelopen zomer onder behandeling ben. Zoals u wel zult weten, bleef de eerste kuur die tegen de beenmergkanker werd aangewend, nagenoeg zonder resultaat. Met name de verslechterende nierfunctie (ik heb er maar één!) baarde de specialist zorgen. Op een gegeven moment zei hij: 'Er moet nu iets gebeuren. Het is twee minuten voor twaalf'. Hij schakelde toen over op een andere kuur, die in feite uit twee medicijnen bestaat. De namen zal ik u besparen: een mens zou er zijn tong over breken. Tot onze grote blijdschap leek het er tijdens onze laatste bezoeken aan het

ziekenhuis op dat deze manier van therapie wél resultaat heeft. De bloeduitslagen lieten over de gehele breedte verbeteringen zien. U zult zich onze verwondering kunnen voorstellen. Natuurlijk ben ik nog steeds ziek. Deze ziekte is op dit moment ook nog niet te genezen, wel te remmen. Dat probeert men nu.

Het valt mij niet mee, de preekstoel al zoveel weken te moeten missen. Voor het eerst in 21 jaar is de Heilige Doop door een andere predikant bediend. Met het Heilig Avondmaal zal het ook wel zo gaan. Niemand kan zeggen, of en wanneer ik weer zal mogen voorgaan. Soms denk ik dat ik nooit meer op de kansel zal staan. De lichamelijke bijwerkingen van de medicijnen zijn dermate ingrijpend dat preken echt niet mogelijk is. Op andere momenten heb ik toch nog hoop dat er enige verbetering zal mogen optreden. Het ligt, geliefde vrienden, alles in de handen van die God, Die Zich nooit vergist en Die alleen wijs en goed is. Weet dat ik mij nog altijd aan u verbonden gevoel en een stille hoop heb dat ik het zaad onder u nog weer zal mogen strooien.

Met een hartelijke groet aan u allen,
uw ds. A. Moerkerken

Met toestemming van ds. Moerkerken overgenomen uit de kerkbode van de Gereformeerde Gemeenten te Capelle aan den IJssel.

AANGEPASTE KERKDIENTST TE HARDINXVELD-GIESSENDAM

Aangepaste kerkdienst op initiatief van Helpende Handen, op zaterdag 28 oktober, aanvang: 15.00 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Hardinxveld-Giessendam, met als voorganger ds. W.J. Karels.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS ROTTERDAM 8 SEPTEMBER 2017

Ds. H. Brons opent de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij noemt in het bijzonder ds. A. Verschuure die het beroep van de gemeente Capelle aan den IJssel-MW aannam en op 26 oktober 2017 in deze gemeente hoopt te worden bevestigd. Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. C. van Ruitenburch, 1^e assessor ds. H. Brons, 2^e assessor ouderling G. de

Graaf, quaestor ouderling M.J. de Vries, scriba ouderling K. Bel en adviseur ds. W. Silfhout.

Mutaties

1. J. de Deugd stelt zich niet langer herkiesbaar voor een plaats in de Raad van Advies van Sirjon. Diaken A.W. Verhoef uit Capelle aan den IJssel-MW is bereid om zijn plaats in te nemen.
2. Benoeming classisdiaken. L.C. Oosse zal hiermee gaan stoppen. Diaken A.W. van Buuren uit Capelle aan den IJssel-MW hoopt zijn plaats in te nemen.
3. In de rapportage van de classicale evangelisatiecommissie wordt het vertrek van commissielid ouderling J.L. Roukens gemeld. In zijn plaats wordt secundus ouderling D. Schilperoord benoemd.

Overkomst ds. A. Verschuure

Ds. A. Verschuure overlegt de beroepsbrief, de brief van aanneming van het beroep, de akte van losmaking en de attestatie van het gezin. Daarna krijgt ds. Verschuure de gelegenheid om een korte persoonlijke toelichting te geven. Hij vertelt hoe de Heere zijn hart heeft overgebogen naar de gemeente van Capelle aan den IJssel-MW. De preses heet hem met enkele hartelijke woorden welkom. Tenslotte wordt ds. A. Verschuure Psalm 119:3 toegezeggen.

Evangelisatie

De coördinator 'In de Gouwstraat' K. Bel, kondigt zijn vertrek aan per 31 december 2017. Een gemeente vraagt helderheid ten aanzien van de aan te stellen veldwerker waartoe de vorige keer al is besloten. Ook de verhouding van het deputaatschap voor evangelisatie tot de classis bij deze benoeming moet helder zijn. De classis beaamt dat het zeer gewenst is dat de veldwerker een ambtsdrager is en vraagt de classicale evangelisatiecommissie om de benoemingsprocedure van de veldwerker verder ter hand te nemen in nauw overleg met het deputaatschap voor evangelisatie.

De classicale evangelisatiecommissie vraagt toestemming om t.b.v. de Inloopwinkel een naastgelegen opslagruimte te kopen. Het zal de logistiek van de Inloopwinkel enorm verbeteren. Dan kan het appartement boven de Inloop na renovatie weer worden verhuurd.

Ook is dan het probleem van het ontbreken van een nooduitgang van de Inloopwinkel opgelost. De vergadering besluit tot aankoop van het bedrijfspand Gouwstraat 31a te Rotterdam en mandateert de stichting Huisvesting Evangelisatie Gereformeerde Gemeenten stad Rotterdam om al die handelingen te verrichten die noodzakelijk zijn om tot de aankoop van het pand over te gaan.

In de rondvraag wordt een notitie voorgelezen waaruit blijkt dat de komende weken een keus zal worden gemaakt het aanstellen van een ontwikkelaar van een nieuw gebouw voor d'Amandelhof te Capelle aan den IJssel. Preses besluit op de gebruikelijke wijze de vergadering.

K. Bel, scriba classis Rotterdam

VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 8 SEPTEMBER 2017 TE VLISSINGEN

Ds. J.M.D. de Heer opent als consulent, namens de roepende kerk van Oostburg, de vergadering op de gebruikelijke wijze.

De tijdelijke preses heet met name kandidaat J. de Kok, hartelijk welkom.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses ds. G.J. Baan, assessor ds. A.P. Baaijens, quaestor ouderling A.J. van der Maas en scriba ouderling S. Riemens

Als ingekomen stuk is er een brief van de Israëlcommissie Aagtekerke. Deze commissie wil de classis informeren over de oprichting van de Israëlcommissie Aagtekerke met als doel bekendheid te geven aan de te ondernemen activiteiten en te vragen om steun en gebed.

Deze regionale commissie heeft Walcheren als werkgebied. Ze verricht werkzaamheden onder toezicht en verantwoordelijkheid van de kerkenraad van Aagtekerke.

Ingekomen is een verslag van de Adviescommissie Gomarus waarin het jaarrapport over 2016 en de begroting 2017 van de kerkbode Gomarus is opgenomen. Gemeld wordt dat de administrateur, M.J. Harinck, zijn werk wel kan doen, ondanks dat hij momenteel een zwakke gezondheid heeft. Hij heeft zijn ambt als ouderling neergelegd.

Vervolgens vergadert de classis in comité verder. De rapporten van de kerkvisitatie worden successievelijk aan de orde gesteld. De preses wijst erop dat uit de verslagen blijkt dat het kerkbezoek afneemt en de kerkverlating toeneemt. Ook wat de geestelijke vrucht betreft zijn er zorgen. Laten we als Hizkia de brieven voor de Heere openleggen. Toch mogen we ook lezen dat de Heere nog doorgaat. Laten we eindigen in de Koning van de Kerk. Het welbehagen des HEEREN zal door Zijn hand gelukkig voortgaan. Ds. Baaijens wijst er nog op, dat ondanks dat er aan de ene kant veel zorgen

over jonge mensen zijn, uit de verslagen blijkt dat er juist ook onder hen nog beslag van Gods Woord gevonden wordt.

Overeenkomstig het voorstel wordt besloten de consulentenschappen als volgt te verdelen:

ds. G.J. Baan: Haamstede en Middelburg-Zuid;

ds. A.P. Baaijens: Terneuzen en Vlissingen,;

ds. J.M.D. de Heer: Aagtekerke, Oostburg en Westkapelle,

ds. J. de Kok: Meliskerke en

ds. S. Maljaars: Middelburg-Centrum en Oostkapelle.

Op dinsdagavond 31 oktober wordt een classisale hervormingsavond gehouden in de Ter Hoogkerk van Middelburg-Centrum. Het Walchers mannenkoor organiseert een en ander. Vanuit het Calvin College wordt een bijdrage gevraagd in de vorm van een gedicht, dat op die avond wordt voorgedragen. De predikant die op die avond zal spreken is ds. J. de Kok.

Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering wordt de gemeente van Oostkapelle aangewezen. Deze wordt gehouden op maandagmorgen 5 februari te Middelburg-Zuid.

Ouderling J. van Dam eindigt de vergadering op de gebruikelijke wijze.

S. Riemens, scriba

VERSLAG BEVESTIGING/INTREDE KANDIDAAT/DS. J. DE KOK

Woensdag 20 september was een dag van verwondering en blijdschap voor de gemeente van Westkapelle. Voor het eerst in 96 jaar mocht de gemeente een eigen herder en leraar ontvangen in de persoon van kandidaat J. de Kok. De bevestigingsdienst werd geleid door ds. G.J. van Aalst. Hij preekte naar aanleiding van Maleáchi 1:2, 3a: 'Ik heb ulieden liefgehad, zegt de HEERE; maar gij zegt: Waarin hebt Gij ons liefgehad? Was niet Ezau Jakobs broeder? spreekt de HEERE; nochtans heb Ik Jakob liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat'. Het thema van de preek was 'Het begin van Maleáchi's lastbrief' met de volgende drie punten: Gods liefde verkondigd, Gods liefde verdacht en Gods liefde verklaard. Maleáchi heeft een lastbrief gekregen van de hemel en het eerste wat hij moet gaan zeggen is: 'Ik heb u liefgehad'. Alles in dit Bijbelboek staat onder de vlamme letters van de verkondiging van Gods eenzijdige liefde in Christus Jezus. Gemeente van Westkapelle, zo staat ook in de lastbrief van kandidaat De Kok de verkondiging en bediening van het genadeverbond voorop. Israël maakt die liefde verdacht, maar dan neemt God weer het woord, dan gaat Hij van de hemel Zijn liefde verklaren. Die liefde is aanbiddelijk

vrij, God is die liefde aan niemand verplicht. Was Jakob beter dan Ezau? Nee, wat Jakob krijgt is niet zijn eigen prestatie, maar de verdienste van Immánuël. Het enige offer dat Gode welbehaaglijk is, is gans verteerd. We moeten niet kijken naar Jakob, maar naar het brandofferaltaar. Het heeft van de hemel geklonken: 'Deze is Mijn geliefde Zoon in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb, hoort Hem'. En waar loopt die liefde op uit? Op de eer van Gods Naam! Niet slechts binnen de landsgrenzen van Israël, ook daarbuiten. Zelfs tot aan dat puntje van Walcheren, tot Westkapelle. Gemeente, hoort daarom hem, wiens lastbrief aanvangt.

Na de preek werd het bevestigingsformulier gelezen. Op de drie vragen die vanuit het formulier werden gesteld, antwoordde kandidaat J. de Kok met 'Ja ik, van ganser harte'. Daarna volgde de handoplegging door ds. G.J. van Aalst, ds. G. Clements, ds. P. Mulder, ds. J.M.D. de Heer, ds. C. Sonneveld en ouderling J. de Visser. De gemeente zong haar predikant psalm 146:3 toe.

In de avonddienst deed ds. De Kok intrede met een preek over 2 Kron. 6:41a: 'En nu, HEERE God, maak U op tot Uw rust, Gij en de ark Uwer kracht'. Het thema 'Salomo's gebed om Gods rust' werd uitgewerkt in drie gedachten; de plaats van die rust, de inhoud van die rust en het gevolg van die rust. Aan het begin van de preek blikte ds. De Kok kort terug naar woensdag 21 juni, toen hij door de Heere naar Westkapelle werd geroepen met de woorden: "...en maakt u op en bouwt het heiligdom Gods des HEEREN" (1 Kron.22:19). Hoe zou een eenvoudig mensenkind dat kunnen? Salomo had de opdracht gekregen de tempel te bouwen. Als dan alles klaar is en Salomo daar geknield ligt, dan legt hij als het ware de opdracht die God gaf, terug in Gods handen. Dan bidt hij vurig om de komst van Gods rust. Ach, het is nood voor Salomo. Het is erop of eronder. Dood of leven! Dat het zo eens nood mocht zijn in ons leven. De ark heeft een centrale plaats in deze geschiedenis. Wat deed de ark in de woestijn? Die ark verzoende de zonde, die leerde het volk: zonder bloedstorting is er geen vergeving. Zo leert ook Christus Zijn volk de weg van rechtvaardigmaking en heiligmaking. Aan het eind van zijn preek sprak ds. De Kok de wens uit om die Ark, Jezus Christus, in de toekomst voor de gemeente uit te mogen stallen. „Dat Hij mij zo eens gebruiken mag als een leidsman tot Christus. Want daar is de grote en diepe rust te vinden, daar alleen." Laat het dan onze bede zijn 'Maak U op tot Uw rust'.

Na de preek sprak ds. De Kok een kort dankwoord uit. Vervolgens werd hij toegeproken door ds. J.M.D. de Heer namens de classis Middelburg en de PS. Zuid, door ds.

G.J.N. Moens namens het Curatorium, door student H.E.P. Fortuyn namens de studenten van de Theologische School, door wethouder J. Melse namens de gemeente Veere en tenslotte door ouderling A.B. Dekker namens de gemeente van Westkapelle. Aan het einde van de dienst mocht ds. De Kok voor het eerst als herder en leraar de zegen op de gemeente leggen.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Westkapelle

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK 2017

*Pag. 97, **DEPUTAATSCHAP DIACONALE EN MAATSCHAPPELIJKE ZORG.**

Penningmeester is: J. de Deugd, Krimpen aan den IJssel.

Bankrekening NL48RAB00397724411 t.n.v. Deputaatschap DMZ te Woerden (rekening bij de INGbank is vervallen).

*Pag. 365, **gemeente SINT-ANNALAND.**

Scriba en scriba van de diaconie is nu: J.G. van Vliet, Javadijk 30,

4697 BA Sint-Annaland, tel. (0166) 653102,

e-mail: scriba@gergentsintannaland.nl

*Pag. 521, **STICHTING TOT FINANCIËLE HULPVERLENING AAN INSTELLINGEN IN DE PARTICULIERE SYNODE OOST.**

W.J. den Otter maakt geen deel meer uit van het bestuur. In zijn plaats is nu voorzitter: ds. R.A.M. Visser, Apeldoorn.

Berichten

ISRAËLAVOND TE H.I. AMBACHT

Israëlavond op donderdag 19 oktober, aanvang 19.30 uur, in de Petrakerk van de Gereformeerde Gemeente in Hendrik-Ido-Ambacht. Sprekers: ds. D. Zadok uit Israël en ds. M.H. Schot. Medewerking wordt verleend door het Jongerenkoor Sjaloom. Collecte t.b.v. Deputaatschap voor Israël

TABITHA, IETS VOOR U?

Sinds kort geeft de Vrouwenbond een eigen blad uit. Daarin staan artikelen over Bijbelse en maatschappelijke onderwerpen, het werk van vrouwenverenigingen, informatie over bijeenkomsten, lectuuruitgaven, handwerkartikelen enzovoorts. In het laatste nummer van Tabitha is een Bijbelstudie met vragen over Mirjam van de hand van ds. A. Verschuure opgenomen. Leerzaam voor persoonlijk gebruik of in groepsverband. Hoewel Tabitha een uitgave vanuit de Vrouwenbond is, kunnen ook andere geïnteresseerden zich abonneren. Wilt u kennismaken met Tabitha? Voor € 5,- ontvangt u vijf nummers per jaar. Abonneer u via Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening: (0348) 489900 of info@cbgg.nl.

VERKOPINGEN

Alblasserdam

Markt waarop tweedehands artikelen te koop worden aangeboden op zaterdag 21 oktober, tussen 9.00 en 12.00 uur, in de Eben-Haëzerkerk van de Gereformeerde Gemeente in Alblasserdam.

Poortugaal

Verkoop op zaterdag 28 oktober, van 10.00-14.30 uur, in en rond de kerk van de Gereformeerde Gemeente van Poortugaal.

De opbrengst is t.b.v. evangelisatiepost 'In de Gouwstraat', ZGG, Bijzondere Noden en Gehandicaptenzorg.

Veen

Verkoop door de vrouwenvereniging 'Lydia' te Veen op zaterdag 14 oktober, van 9.45-14.30 uur, in en rond het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente. De opbrengst is t.b.v. zending en evangelisatie.

REGIO-MORGEN TE AAGTEKERKE

De Bond van Vrouwenverenigingen nodigt u uit voor de regio-morgen op 24 oktober in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Aagtekerke. Aanvang 9.15 uur. Spreker: ds. A. Verschuure over "Lessen uit Zarfath". Leiding: ds. A.P. Baaijens.

ZANGAVONDEN

Gorinchem

(Samen)zangavond op zaterdag 14 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de Grote kerk te Gorinchem, m.m.v. kinderkoor 'De kleine lofstem' en gemengd koor 'De Lofstem' uit Geldermalsen, en orkest 'Euphonia Talenta' uit Gorinchem. Opening door S.D. Post. Collecte voor de Bond tegen het vloeken.

Gorinchem

Samenzangavond op zaterdag 21 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de Grote kerk te Gorinchem, m.m.v. André Nieuwkoop en de Betuwse bovenstemgroep. Meditatie door ds. M. Karens. Collecte t.b.v. Helpende Handen en onkosten.

Tiel

Datheensamenzangavond op zaterdag

14 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de Maartenskerk te Tiel. Opening, meditatie en sluiting door ds. H. van der Heiden. Het orgel wordt bespeeld door Pieter Heykoop. Collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

Waarde

Zangavond op zaterdag 21 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Waarde, m.m.v. de gemengde koren uit Arnemuiden, 's-Gravenpolder, Krimpen a/d IJssel en Tholen. Opening en sluiting door ouderling Harthoorn. Collecte t.b.v. kerkbouw.

ZANG- EN ORGELAVOND TE PUTTERSCHOEK

Zang- en orgelavond t.g.v. herdenking 500 jaar Reformatie, op vrijdag 27 oktober, aanvang: 19.30 uur, in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Puttershoek, m.m.v. kamerkoor Dutch Baroque Vocal Consort uit Zwijndrecht en Gerard de Wit, orgel. Appelloord door W. Büdgen.

KERKHISTORISCHE WANDELINGEN MIDDELBURG

Kerkhistorische wandelingen met herinneringen aan dominee Smijtegelt op de donderdagen 19 en 26 oktober. Start voor het oude stadhuis op de Markt om 15.00 uur. De wandeling met gids voert langs oude kerken en hun bewogen geschiedenis. Opbrengst (vrijwillige bijdrage) is bestemd voor de Stichting Vrienden van Heidelberg en Dordrecht. Groepen op afspraak. Aanmelding: P.C. Beeke, p.c.beeke@kliksafe.nl / 0118-633828.

Kerkdiensten

ZONDAG 15 OKTOBER 2017

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Aalst 15.00 uur ds. W.J. Karels; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 16.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Arnhem 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Barendrecht 10.00 en 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Mouw; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 10.00 uur ds. J. Driessen; Bodegraven 18.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. W. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 18.00 uur ds. S. Maljaars; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 (dovendienst) en 19.00 uur (dovendienst) ds. W. Harinck; Dordrecht 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 19.00 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 17.30 uur ds. B. Labee; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Goudswaard 18.30 uur ds. G.J. Baan; 's-Gravenpolder 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenzande 9.30 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. M. Joosse; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Hardinxveld-Giessendam 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoedekenskerke 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Hoofddorp 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Hoogeveen 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Houten 10.00 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 9.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen en 15.00 uur ds. G. van Manen; Kamperland 18.30 uur ds. F. Mulder; Kapelle-Biezeling 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Katwijk aan Zee 16.00 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. J. de Kok en 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Bredeweg; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Lelystad 16.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens;

Marknesse 19.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. F. Mulder; Middelharnis 18.00 uur ds. C. Harinck; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 16.30 uur ds. J. Driessen; Nieuwerkerk 14.30 uur (H.D.) ds. J.M.D. de Heer; Nieuwe-Tonge 15.30 uur ds. J. de Kok; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nisse 14.00 uur ds. G.J. Baan; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 en 18.00 uur stud. M. Blok; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 uur ds. J. Mijnders; Ouddorp 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. P. Mulder; Oude-Tonge 14.30 uur ds. K. Boeder; Poederloijen 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Poortugaal 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Poortvliet 14.30 uur ds. D.W. Tuinier; Puffershoek 14.00 uur ds. M.H. Schot; Ridderkerk 14.30 uur ds. J. Schipper; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. G.W.S. Mulder en 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Rijssen-Noord 9.30 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. C.A. van Dieren en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur ds. D. de Wit; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W. Silfhout en 16.00 uur ds. J.J. Tanis; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Rotterdam-IJsselmonde 16.30 uur ds. W. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Scherpenzeel 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Sint Philipsland 14.30 uur stud. M. Blok; Soest 18.30 uur ds. A. Schot; Spijkenisse 19.00 uur ds. H. Brons; Sprang-Capelle 9.30 en 16.00 uur ds. E. Bakker; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Uddel 10.00 en 18.30 uur stud. H.J. Agteresch; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. G. Pater; Utrecht 10.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Vlaardingingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westzaan 10.00 en 15.30 uur ds. M. Joosse; Wierden 15.00 uur ds. S.W. Janse; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. A.J. de Waard; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Zoetermeer 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 en 15.30 uur ds. C. van Krimpen; Zwolle 19.00 uur ds. J.B. Zippro.

DINSDAG 17 OKTOBER 2017

Berkenwoude 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; Poederloijen 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. C. Sonneveld; Scherpenzeel 19.30 uur (afscheidsdienst) ds. A. Verschuure; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. A. Schot; Woerden 14.00 uur (huw.bev.) ds. W.A. Zondag.

WOENSDAG 18 OKTOBER 2017

Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Goudswaard 15.30 uur ds. M.H. Schot; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht (zie Goudswaard); Hoogeveen 19.30 uur ds. G. van Manen; Kruiningen 19.30 uur (GBS-dienst) ds. A. Verschuure; Meeuwen 19.30 uur ds. W. Mouw; Middelharnis 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. A. Schot; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Nijkerk 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oudemirdum 19.30 uur stud. M. Blok; Rijssen-West 19.30 uur ds. J. van Laar; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Veen 19.30 uur ds. E. Bakker; Waardenburg 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G. Beens; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens.

DONDERDAG 19 OKTOBER 2017

Alblasserdam 19.30 uur ds. J. van Laar; Barneveld-Centrum 14.15 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 13.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Bodegraven 19.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (zie Westzaan) en 19.30 uur (aangepaste dienst) ds. M.H. Schot en 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.H. Schot; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C.A. van Dieren; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Nisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Ouddorp 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Rotterdam-Alexanderpolder 14.15 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Westzaan 14.00 uur ds. M. Joosse.

VRIJDAG 20 OKTOBER 2017

De Valk-Wekerom 13.20 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Middelburg-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. C.J. Meeuse; Rijssen-Zuid 14.15 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Scherpenzeel 13.45 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 15 OKTOBER 2017

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 (Bijbeluur) en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

NU VERSCHENEN EN LEVERBAAR

Octavius Winslow

Morgengedachten deel 1

van € 24,95 **nu voor € 19,95**

Avondgedachten deel 2

van € 29,95 **nu voor € 24,95**

Samen van € 54,90 **nu voor € 44,90**

Uw voordeel = € 10,00

Deze dagboeken leveren wij franco aan u.

WB Boekhandel Uitgeverij
van Wijngaarden

Vliegersvelderlaan 15, 3771 XE Barneveld
Tel. 0342-417 335 / 06-2230 6378

Genieten van de prachtige
herfstkleuren in Hoog Sauerland.

Tel. 0049-2983 9699915

www.huizesolagrati.nl

TE HUUR in WEKEROM: woonruimte

bestaande uit woonkamer, keuken,
2 of 3 slaapkamers, kleine tuin en berging.
Tel. 06 3313 9593.

Te huur: tijdelijke woonruimte te

Lunteren in het buitengebied (dichtbij
Barneveld) met ca. 30 m2 opslagruimte.
Dichtbij kerk, bos en dorp. 2 sl.kamers,
alles begane grond. Beschikbaar vanaf
ongeveer jan./feb. 2018.
Tel. 0342-414231/06-20326561

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

**Stolk
orgels**

NIJWERKERK A/D IJSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 36 52

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

www.hoeksteenboekhandel.nl
Woerden T: 0348-421933

WerkmetTalent.nl VACATURE PLAATSEN? VOORHEEN:
EELCO@WERKMETTALENT.NL 06-3633 4536 Rejojobs

• BADKAMERADV + RECEPTIONISTE + WERKPLANNER / MIDDELKOOP / CULEMBORG
• EERST VERANTW. VERPLEEGKUNDIGE / WITTENBERGZORG / HAAFTEN
• SALARISADMINISTRATEUR / SALURE / GOUDA
• INSTALLATIEMONTEUR / KROON INSTALLATIETECHNIEK / DODEWAARD

PARTNERS: RMU, SIRJON, CEDRAH, FLYING EAGLE EN DRIESTAR EDUCATIEF

KLEIN KLEDING SLIEDRECHT - ZIERIKZEE

Dames-, Heren en Kinderkleding
Voor iedere gelegenheid

Shop ook online
www.KleinKleding.nl

OPBRENGST IS VOOR DE THEOLOGISCHE SCHOOL.

HELPT U MEE?

Spanning op de Veluwe



€ 8,95

Dit is de titel van een nieuw boekje geschreven door Jannie Koetsier-Schokker. De schrijfster heeft dit kinderboekje geschreven ten behoeve van de Theologische School. Omdat Jannie Koetsier tot onze gemeente behoort en vanwege mijn betrokkenheid bij het werk op de Theologische School, wil ik u deze uitgave graag van harte aanbevelen.
Ds. A. Schot, Nunspeet

U kunt dit boekje bestellen bij Mevr. J.A. Koetsier-Schokker.

Alleen wanneer u bij haar besteld, gaat er 40% van de opbrengst naar de Theologische School.

Telefoon 0341-253372 of door overmaking van **€ 8,95** + verzendkosten op het speciale banknummer NL 19 SNSB 8814 6351 29 t.n.v. J.A. Koetsier-Schokker, Nunspeet.

Verzendkosten € 3,90.

Wanneer u drie boeken tegelijk bestelt, blijven de verzendkosten € 3,90.

S.V.P. uw naam en adres vermelden.

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE



een betrouwbare partner!

■ NIEUWBOUW
■ RESTAURATIE
■ OVERPLAATSING
■ ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl



VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Te huur: een keurig appartement van recent bouwjaar. Gelegen boven het in 2015 gerealiseerde winkelcentrum in Waardenburg.

Het appartement kenmerkt zich door een centrale toegang, met een eigen berging. Het appartement heeft een woonkamer met open keuken, twee slaapkamers, badkamer en wasruimte. Tevens een zeer ruime zolderverdieping. De ramen zijn voorzien van elektrisch bedienbare screens en horren. Dit appartement wordt u aangeboden voor een huurperiode van 2 jaar. Eventuele verlenging is na overleg mogelijk. De verhuurder behoudt uitdrukkelijk het recht van gunning zonder opgaaf van redenen.

**Van Maanen Vastgoed -
Makelaardij en Taxaties**
info@vanmaanenvastgoed.nl
0418-591464

TE KOOP



Compleet ingerichte, 7-persoons
recreatiewoning met berging
(b.jr. 2011) op Casa Familia Salland.

Vianenweg 160 30 Holten.
Vraagprijs € 198.000 k.k.

Otten & Flim Makelaardij, Rijssen,
0548 - 544 333, www.otten-flim.nl

Niet-ritmische Psalmzangavond met bovenstem

Datum: Zaterdag 14 oktober 2017

Locatie: Oude Kerk Ede

Aanvang: 19:30 / Deuren open: 19:00

Collecte t.b.v. Bonisa Zending

Leiding: Ds. J. de Bruin

Organist: René van Wendel

Toegang gratis

KERK IS VERWARMD

Hoogstraten

Fysiotherapie & Bewegen

Heerlijk in uw eigen kleding, geen muziek, gezelligheid en heerlijke koffie.

KOM EENS EEN KEERTJE GRATIS PROBEREN!

Anthonie Fokkerstraat 29a in Barneveld

www.hoogstratenbewegen.nl

0342-219020 / 06-55796927

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Somberheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41 99 77

Van Breugelplantsoen 1

3771 VM Barneveld

www.fideshulpverlening.nl

Verjaardag of jubileum? Geef eens een cursus cadeau. Een waardevol geschenk! Kijk op de site voor ons aanbod. Keuze uit 19 boeken van oudvaders.

www.cursussenoudvaders.nl

0118-583025/0172-532796

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begrafenissen

Hardinxveld-Giessendam
0184 - 61 11 54

Waardenburg
0418 - 65 20 39

Werkendam
0183 - 70 10 17

Dordrecht e.o.
078 - 641 27 40

Nieuw-Lekkerland
0184 - 68 38 38

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

H. de Jongh
D.D.E. Melieste
M.K. Ligthart
A.J. van Lieburg

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoorsch Psycholoog



Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Rouw - gelegenheid - koorjurkjes

www.kindergelegenheidskleding.nl

06-36392103

In de herfstvakantie naar Terschelling - Ommen - Hardenberg of Bakkeveen (Frl)

Geniet nog een weekje voor weinig!

Chalets/stacars v.a. € 140 p.w.

www.vdsluisvakanties.nl/ / 0512-516096

Ben jij Verzorgende-IG?

Solliciteer dan via werkenbijcedrah.nl

Cedrah
Wonen - Zorg - Opleiden

Uitnodiging

Alle kinderloze echtparen, maar ook hun familieleden, vrienden en ambtsdragers nodigen wij van harte uit voor onze open bijeenkomst op D.V. zaterdag 11 november 2017 in het Hoornbeek College, Utrechtseweg 230 te Amersfoort. Inloop 14.15 uur, opening 14.45 uur.

Ds. Zweistra verzorgt de opening en meditatie, enkele vrienden delen hun ervaringen. Hartelijk welkom!

Wat doet kinderloosheid in je vriendschap

Revoke wil echtparen met een onvervulde kinderwens ondersteunen door Contact, Voorlichting en Bezinning.

Revoke
Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Reformatoorsch Vereniging van Ongewijd Kinderloze Echtparen

Beth-San Moerkapelle | Uitzicht Vlaardingen

Pastoraal werker

20 - 24 uur per week

Funcieomschrijving

Binnen Cedrah wordt door pastoraal werkers in beide regio's (Zeeland en Zuid-Holland) pastorale zorg geboden aan de cliënten van Cedrah. Wij zijn op zoek naar een pastoraal werker voor onze locaties Beth-San te Moerkapelle en Uitzicht te Vlaardingen.

Als pastoraal werker verleent u pastorale zorg aan cliënten en contactpersonen van cliënten bij zingevingsvraagstukken rondom leven, ziekte en dood. Daarnaast bent u ook beschikbaar ten behoeve van cliënten met betrekking tot vragen van levensbeschouwelijke aard. Ook organiseert en verzorgt u pastorale bijeenkomsten zoals Bijbeluren en themabijeenkomsten. Voor cliënten met hoge zorgvraag, voornamelijk gericht op PG-cliënten, verzorgt u ook Bijbelkringen.

Profiel

U heeft theoretische en praktische kennis op hbo-niveau Theologie, bij voorkeur verkregen via CGO. Daarnaast bent u bekend met de PG-problematiek en heeft u redelijke kennis op het gebied van psychosociale, psychiatrische en somatische klachten bij ouderen.

U bent in staat om pastoraat te verlenen aan de diverse doelgroepen binnen onze locaties. U bent verbonden met de reformatorische identiteit en heeft kennis van en inzicht in de gereformeerde gezindte in Nederland. U bent belijdend lid van één van de reformatorische kerken en heeft bij voorkeur ervaring als ambtsdrager. Daarnaast bent u flexibel inzetbaar.

Informatie & sollicitatie

Meer informatie kunt u opvragen bij dhr. T.A. Stoop (bestuurder) via 010 207 58 58. Uw sollicitatie kan gestuurd worden naar t.a.stoop@cedrah.nl. U kunt ook direct solliciteren via de sollicitatiepagina op onze website. De sluitingsdatum van deze vacature is D.V. 2 november 2017.

Cedrah biedt in Zeeland en Zuid-Holland wonen, zorg en diensten vanuit een reformatorische levensovertuiging. www.cedrah.nl.


Cedrah
Wonen · Zorg · Diensten

Ontdek de KRACHT van SAMEN-ZIJN

Versterk je relatie met:

- Relatiescan
- Programma 'Houd me vast'
- Relatietherapie

RelatieSuite

www.relatiesuite.nl


ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Boekhandel
De ZONNEBLOEM 
Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl


Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**


Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out ·
depressie · faalangst · fobie ·
gedragsproblemen · identiteitsproblemen ·
lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld ·
onzekerheid · opvoedingsproblemen ·
paniek · piekeren · PDD-NOS ·
relatieproblemen · slaapproblemen ·
somberheid · spanning · stress ·
syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Voor een zorgzame begeleiding



KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555



Wordt er in uw kerk aan
nieuw meubilair gedacht?
Zijn er bouw- of
verbouwplannen?

HOEKMAN levert door
het hele land!



HOEKMAN
Kantoor & Project

Noordzandstraat 34 - 4401 CG Yerseke - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl



**begrafenisverzorging
Den Hollander**

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u
gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl



**Ben jij
Verpleegkundige?**

**Solliciteer dan via
werkenbijcedrah.nl**




E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

Waarom Paul Roescher?
Wij geven u twaalf redenen! **7**

**Geén korting,
maar in één keer
de laagste prijs!**

PVC vloer. Incl. inmeten + Egaline + Primer +
Egaliseren + Primer aanbrengen + Leggen
Elders 66,-



Kraakprijs!
39,95
p/m²

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

**Bij aankoop van een
Roy Robson kostuum
2e pantalon gratis**

Alle maten en kleuren. Regular en slim fit
Ook ambtskostuums (eventueel met vest)

Bezoek één van onze winkels
of bestel telefonisch of via email



Sliedrecht - 0184-491012
Zierikzee - 0111-702000
klantenservice@kleinkleding.nl

Bij inlevering van deze advertentie
ontvangt u bij aankoop van uw kostuum
de 2e pantalon gratis.

Deze actie is geldig in oktober 2017, niet in combinaties met andere acties, niet inwisselbaar voor contanten.

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-5773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblisserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,30 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen

(bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$165, USA: \$140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aans-
praakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Beslissing op een beroep

Waarom duurt het drie weken voor een predikant een beslissing neemt (en soms zelfs bijna vier weken), terwijl er dan tóch bedankt wordt? Zou de bedenktijd niet verkort kunnen worden of helemaal kunnen vervallen?

Beroepen

Rondom het beroepingswerk kunnen heel wat vragen gesteld worden. Zeker in onze gemeentekring - waarin weliswaar nog nooit zoveel predikanten waren - maar ook vele kleine(re) of grote(re) gemeenten vacant zijn. Soms duurt die vacante periode al zo lang en is de classis toch al zo 'leeg'.. Maar de nu gestelde vragen betreffen niet het meest moeilijke van dit werk. Graag willen we wijzen op de gemaakte afspraken in ons kerkverband rondom de termijn van beslissen. Het is een kerkordelijke regel dat een beroepen predikant binnen drie weken aan de roepende gemeente mededeelt of hij het beroep al dan niet aanneemt. Voor kandidaten, die voor het eerst een beroep moeten aannemen, is deze termijn gesteld op zes weken. Nu gaan predikanten er wel wat verschillend mee om: soms telt men vanaf het moment dat men een telefoontje krijgt (meestal de avond waarop de stemming plaatsvond); meestal beginnen mijn medebroeders in de bediening te tellen als de - door de consulent - getekende beroepsbrief in de brievenbus valt. In het laatste geval kan het dus bijna vier weken duren voordat de beslissing door de beroepende gemeente ontvangen wordt. Ruim drie weken wachten kan heel lang duren, maar voor de meeste (drukbezette) predikanten is het maar een korte periode. Soms is de beslissing heel eenvoudig als de Heere de weg al hééft geweest. Dan kan het voorkomen dat binnen een enkele dag een beroep al wordt aangenomen. Maar het kan ook zo

anders liggen: als de gemeente wel op het hart van een dienaar is gebonden, maar de dienaar wat trekjes heeft van de Schriftprofeet Jona. Dan kunnen er heel wat dagen nodig zijn voor het hart wordt overgebogen om te luisteren. Aan de andere kant als er geen werkzaamheden zijn met een roepende gemeente, moeten we ons toch maar houden aan de gestelde termijn van drie weken. Het zou toch kunnen dat de Heere tijdens de laatste week na enige tijd van losmaking een 'vingerwijzing' geeft om alsnog 'gereedschap van vertrek' te maken? Als dat ontbreekt, moeten we bij het aflopen van de drie weken besluiten om voor een beroep te bedanken.

Geroepen

Beroepingswerk is, als het goed ligt, een zaak van (veel?) gebed. In onze Dordtse Kerkorde wordt gesproken over beroepen 'na voorafgaande vasten en bidden'. Het vasten als teken van boetvaardigheid en verootmoediging is in de loop van de tijd in onbruik geraakt. Maar dit tekent wel het gewicht wat onze vaders rondom het beroepingswerk tot uitdrukking wilden brengen! Op de (brede) kerkenraadsvergadering zullen, niet anders dan na aanroeping van de Naam des Heeren, tweetalen gesteld worden. Ook op de mansledenvergadering mag dit smeekgebed niet ontbreken. Onder kerkenraadsleden en gemeenteleden mag er in de periode van beslissen 'geroepen' worden tot de Heere. Opdat vervuld zou worden: 'Hij en and'ren meer, riepen tot de Heer', Die met gunstig oren, hun geroep wou horen'. Dat gebed geve de Heere ook bij de beroepen dienaar des Woords. Soms zijn er menselijke overwegingen die wel wegen maar nooit de doorslag mogen geven. Graag sluiten we af met de woorden van ds. A. Hellenbroek. Toen hij een beroep uit Rotterdam ontving, trok dat bijzonder omdat zijn vrouw (Geertruida van der Hoeven) er vandaan kwam. Maar de vraag of het was naar de wil van God, was doorslaggevend. 'Ik nam geen besluit zonder Zijn mond te raadplegen, maar vond niet anders dan gedurige overhelling en overreding, dat dit des Heeren vinger was, dat ik Zijn raad niet weerstaan moest, en geheel geen aanradingen om mij van de opgelegde last te onttrekken (...) Ik heb het in de Heere voorgenomen, ik heb geen lichtvaardigheid gebruikt.'



VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.